Instanța de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani (jud. L. Mitrofan)
Dosarul nr. 3a-601/25 (2-24071662-02-3a-21022025)

D E C I Z I E

24 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Preşedintele completului, judecătorul	Sîrbu Victoria
Judecătorii	Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier	Negrei Corina

examinând în ședință publică, apelul declarat de Irizan Stepan împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Irizan Stepan către Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, cu privire la eliberarea informației și impunerea la acțiune,

C O N S T A TĂ :

Pretențiile reclamantului:

La 2 iulie 2024 Irizan Stepan a depus cerere de chemare în judecată către Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, cu privire la eliberaraea informației și impunerea la acțiune.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul a indicat că la 07 februarie 2018, a fost inclus în lista pentru acordarea spațiului locativ social ca „persoană cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății” la Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău.

Invocă că, potrivit Regulamentului de funcționare a Comisiei consultative pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău și modul de atribuire a locuințelor sociale în municipiul Chișinău aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.447/2017, locuințele disponibile la data examinării chestiunii privind atribuirea lor, se atribuie cu respectarea următoarelor priorități și proporții; 1) persoanelor cu dizabilități severe - nu mai mult de 10% din locuințele disponibile.

Declară că, nu are în proprietate locuință în Republica Moldova și peste hotarele ei, nu are terenuri pentru construcția de locuințe sau casă construită în întovărășirile pomicole, precum și nu a înstrăinat o locuință în ultimii 5 ani în Republica Moldova.

Relatează că, întrunește condițiile prevăzute de art. art. 9, 10, 59 alin (6) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 (cu privire la locuințe care prevede că, persoanele care, la data de intrare în vigoare a prezentei legi, au fost luate la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor locative conform prevederilor Codului cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești nr. 2718-X din 3 iunie 1983, au dreptul prioritar la examinarea cererilor depuse privind acordarea locuinței conform modului prevăzut de către Guvern. Inițial cererea privind includerea în lista persoanelor cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății a fost depusă de către Irizan Stepan la 03 octombrie 2006 către Consiliul municipal Bălți.

Prin petiția din 19 martie 2024 (cod registru 2-06/1, nr. de intrare 1736) a solicitat să i se comunice sub ce număr se află în lista persoanelor (cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății) pentru primirea spațiului locativ social. Prin răspunsul cu nr.1-08/1-1080 din 03 aprilie 2024 i s-a comunicat că despre neexaminarea cererii prin prisma art.80 alin.(3) al Codului administrativ.

Indică că, dat fiind faptul că petiția nu a fost examinată de către Consiliul municipal Chișinău, răspunsul este unul formal, deoarece anterior nu a solicitat informație privind registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale, a depus cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, prin care a solicitat: informație din Registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale ca „persoană cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății ” - sub ce număr se află în lista persoanelor (cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății) pentru primirea spațiului locativ social Irizan Ștepan; dacă la moment activează Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliul municipal Chișinău, dacă da din ce dată sa început activitatea; acordarea cu prioritate cet. Irizan Stepan spațiului locativ social în mun. Chișinău.

Prin răspunsul din 26 aprilie 2024 Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare i-a comunicat că nu deține registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale, acest registru deține Consiliul municipal Chișinău.

La 23 mai 2024 a expediat în adresa Consiliului municipal Chișinău cerere prin care a solicitat informație din registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale ca „persoană cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății”; sub ce număr se află în lista persoanelor (cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății) pentru primirea spațiului locativ social Dl Irizan Ștepan.

Prin răspunsul (atrage atenție instanței că Consiliul municipal Chișinău a lăsat fără răspuns cererile) Direcției Generală Locativ-Comunală și Amenajare din 07 iunie 2024, i s-a comunicat că, informație din Registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale ca „persoană cu dizabilități severe care nu sunt angajate în

câmpul muncii în legătură cu starea sănătății” - sub ce număr se află în lista persoanelor (cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății) pentru primirea spațiului locativ social Dl Irizan Ștepan; dacă la moment activează Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliul municipal Chișinău, dacă da din ce dată s-a început activitatea; acordarea cu prioritate cet. Irizan Stepan spațiului locativ social în mun. Chișinău.

Consideră că, răspunsul Direcției Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău este ilegal și care urmează a fi anulat, cu obligarea autorității publice abilitate - Consiliului municipal Chișinău, să elibereze informația solicitată, obligarea creării Comisiei consultative pentru domeniul locuințelor a Consiliul municipal Chișinău și acordarea lui Irizan Stepan spațiului locativ social în mun. Chișinău.

Susține că, răspunsurile (deciziile) Direcției Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău în sensul art. 10 și art.11 Cod administrativ reprezintă acte administrative individuale defavorabile.

Menționează că, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ a respectat procedura prealabilă, recepționând decizia contestată la 07 iunie 2024.

Relevă că, sunt întrunite toate criteriile de admisibilitate reglementate de art. 207 alin. (2) lit. (a)-(g) Cod administrativ.

Solicită reclamantul Irizan Stepan, obligarea Consiliul municipal Chișinău să-i elibereze informație din Registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale ca „persoană cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății” - sub ce număr să află în lista persoanelor (cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății) pentru primirea spațiului locativ social; obligarea Consiliul municipal Chișinău să constituie Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliul municipal Chișinău; a obliga Consiliul municipal Chișinău să-i acorde spațiul locativ social în mun. Chișinău.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2024 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ intentată de Irizan Stepan către Primăria mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, cu privire la eliberarea informației și obligarea constituirii comisiei consultative și acordarea spațiului locativ.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 noiembrie 2024 Irizan Stepan, a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea reclamantului să fie admisă.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile

de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 26 noiembrie 2024, apelul fiind declarat la 29 noiembrie 2024, hotărârea motivată a fost recepționată de către Irizan Stepan prin intermediul avocatului Hriplivaia Valentina la 17 februarie 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 26 februarie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a invocat apelantul argumente similare celor expuse în cererea de chemare în judecată din 2 iulie 2024, menționând suplimentar că instanţa de fond la emiterea hotărârii a ajuns la concluzii care sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele care au importanţe pentru soluţionarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material, a interpretat eronat legea, a admis încălcarea dreptului reclamantului la un proces echitabil.

Consideră că, instanţa de judecată a determinat incorect obiectul probaţiunii, adică circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei, care trebuie determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la temeiul pretenţiilor şi obiecţiilor părţilor, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Reiterează că, nu are în proprietate locuinţă în Republica Moldova şi peste hotarele ei, nu are teren pentru construcţia de locuinţe sau casă construită în întovărăşirile pomicole, precum şi nu a înstrăinat o locuinţă în ultimii 5 ani în Republica Moldova. La moment locuiește în Chişinău, în stradă de ani de zile, are în calitate de venit lunar pensia de dizabilitate în sumă de 2.600 lei, transport public 80 lei. Venitul obţinut este sub minimul de existenţă, fapt confirmat prin starea sa financiară nefavorabilă şi imposibilitatea de a economisi pentru a procura o locuinţă şi a duce un mod de viaţă decent.

Consideră că, întrunește condiţiile art.10 din Legea cu privire la locuinţe nr.75 din 30 aprilie 2015. Astfel, nu are nici o garanţie că va putea asigura un loc de trai.

Invocă că, reieşind din faptul că la moment autoritatea publică nu deţine locuinţe suficiente pentru cetăţeni, a solicitat să i se comunice sub ce număr a fost inclus în lista persoanelor beneficiare, ca în cazul în care pe viitor vor apărea locuinţe să poată profita de o astfel de oportunitate, însă nici această cerinţă nu a fost respectată.

Opinează apelantul că, prin răspunsurile Direcţiei Generale Locativ-Comunale şi Amenajare a Consiliului Municipal Chişinău, eronat a fost informat, în partea precum că nu deţin registre de evidenţă, atîta timp cât nu-s locuinţe sociale. Or, nu este clar în cazul în care vor apărea locuinţe sociale de unde va apărea registru cu numărul persoanelor incluse în listă. Astfel, apreciază ca fiind greşită opinia instanţei de judecată, precum că Consiliul mun. Chişinău nu a refuzat să dea răspuns.

Indică că, instanţa de fond a emis o hotărâre pripită, neanalizând multilateral actele normative şi legislaţia în vigoare ce reglementează astfel de litigii, iar astfel, hotărârea în cauză fiind în contradicţie cu prevederile legale. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, a constatat că hotărârea instanţei de fond este neîntemeiată, a fost adoptată cu aprecierea incorectă a probelor administrate şi aplicarea eronată a normelor de drept material şi procedural.

La 29 august 2025 terțul Direcția generală locativ-comunală și amenajare a depus referință la cererea de apel, solicitând respingerea apelului.

În ședința instanței de apel, apelantul Irizan Stepan a pledat pentru admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Intimatul Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, precum și terțul Direcția generală locativ-comunală și amenajare în ședință nu s-au prezentat deși au fost citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, astfel Completul a dispus examinarea cauzei potrivit art. 239 alin. (2) Cod administrativ.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art.195 Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii – respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de

fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În corespundere cu prevederile art.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) Cod administrativ, stabilesc că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din conținutul art.93 din Codul administrativ, se stabilește sarcina probațiunii, potrivit căreia, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanța de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

Completul specializat a stabilit că, la 19 martie 2024 sub nr.4 reclamantul Irizan Stepan s-a adresat Primăriei mun. Chișinău cu petiție solicitând „informația sub ce număr se află în rând pentru a primi spațiu locativ”. (f.39 dosarul administrativ)

La 03 aprilie 2024, Primăria mun. Chișinău a emis răspunsul cu nr. 1-08/1-1080 prin care comunică reclamantului că „Direcția generală locativ comunală și amenajare, a examinat cererea nr. 1-08/1-1080 din 21.03.2024, înregistrată în cadrul Primăriei mun. Chișinău cu nr. 2-06/1-1736 din 19.03.2024 și a informat că, potrivit art. 80 alin. (3) al Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 „dacă după expedierea răspunsului se depune o cerere nouă de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial”. La problema vizată, în adresa apelantului, au fost expediate răspunsuri la cererile anterioare din care motiv aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial” (f.40 dosarul administrativ)

Avocatul Valentina Hriplivaia în interesele lui Irizan Stepan, s-a adresat Primăriei mun. Chișinău, Consiliului municipal Chișinău cu cerere solicitând, „Informație din Registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale ca „persoană cu dizabilități severe care nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății” - sub ce număr se află în lista persoanelor (cu dizabilități severe care

nu sunt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătății) pentru primirea spațiului locativ social Dl Irizan Stepan” (f.45-46 dosarul administrativ)

La 7 iunie 2024 Primăria mun. Chișinău a emis răspunsul cu nr. 1-08/1-1936 prin care comunică avocatului reclamantului că Direcția generală locativ-comunală și amenajare a examinat cererea, înregistrată în cadrul Primăriei mun. Chișinău cu nr. 2-06/1-3354 din 28.05.2024, redirecționată și înregistrata în cadrul DGLCA cu nr. 1-08/1-1936 din 29.05.2024 și a comunicat următoarele.

1. Direcția general locativ-comunală și amenajare nu deține Registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale.

2. La moment Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău nu este constituită.

3. Acordarea cu prioritate cet. Irizan Stepan spațiului locativ social în municipiul Chișinău va fi examinat de către Comisia consultativă pentru domeniu locuințelor a Consiliului municipal Chișinău special desemnată conform proceduri stabilite, după începerea activității acesteia.

4. La moment municipiul Chișinău nu dispune de locuințe sociale libere, care ar putea fi acordate solicitanților de astfel de locuințe”. (f.49 dosarul administrativ)

La 16 aprilie 2024 reclamantul Irizan Stepan s-a adresat cu o cerere prealabilă, care a fost respinsă prin răspunsul nr. 1-08/1-1483 din 26 aprilie 2024.

Pe cale de consecință, Irizan Stepan s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Completul specializat reține că, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în realizare conform art. 206 Cod administrativ.

Conform art. 208 alin. (4) Cod administrativ, o acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni.

Conform art. 209 alin. (3) Cod administrativ, pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ.

Completul judiciar atestă că, Irizan Stepan este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

În sensul art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, (1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal.

În temeiul art. 13 alin. (1), (2) din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, (1) Orice persoană fizică sau juridică (în continuare – solicitant) are dreptul să solicite și să obțină informații de interes public în condițiile legii, prin înaintarea unei cereri de comunicare a informațiilor de interes public (în continuare – cerere).

(2) Furnizorii de informații sunt obligați să comunice informațiile de interes public solicitate, în condițiile legii.

În sensul art. 25 alin. (1) Legea nr. 148/2023, orice persoană care revendică dreptul de acces la informaţiile de interes public poate contesta în instanţa de judecată orice acţiune sau inacţiune a furnizorilor de informaţii prin care s-au încălcat prevederile prezentei legi.

Completul judiciar constată că, hotărârea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Astfel, este corectă concluzia instanței referitor la faptul că nu au fost constatate careva încălcări admise de Primăria mun. Chișinău la emiterea răspunsului în privința căruia reclamantul își manifestă dezacordul, dat fiind că cererea reclamantului de furnizare a informației a fost satisfăcută pe deplin, fiindu-i puse la dispoziție toată informația deținută de posesorul informației oficiale și anume că „Direcția general locativ-comunală și amenajare nu deține Registrul de evidență a persoanelor care solicită locuințe sociale.

Mai mult ca atât, în sensul art. 23 alin. (1) lit. a) Legea nr. 148/2023, care statuează că cererea se respinge, integral sau parțial, *în cazul în care furnizorul de informații nu deține informația solicitată*, autoritatea publică nici nu are obligația de a prezenta informația reclamantului,

Totodată, accesul la informații se referă la informațiile existente deținute de furnizorii de informații, însă acest fapt nu obligă furnizorii de informații să genereze

informații noi. Astfel, necorespunderea răspunsului dat de către autoritate, cu așteptările reclamantului, nu poate constitui drept motiv pentru argumentarea pretențiilor invocate în privința acesteia.

Pe cale de consecință, argumentele reclamantului cu privire la încălcarea dreptului de acces la informație prin emiterea răspunsului Primăriei mun. Chișinău cu nr.1-08/1-1080 din 03 aprilie 2024 și cu nr.1-08/1-1936 din 07 iunie 2024, prin care pretinde că nu a primit informația solicitată nu s-au confirmat, iar temeiuri cu privire la obligarea autorității emitente în vederea furnizării informației solicitate prin cererea din 19 martie 2024 nu se atestă, dat fiind că de către autoritatea pârâtă a fost respectată procedura de emiterii a actului administrativ contestat, în corespundere cu legislația pertinentă speței deduse judecății.

În conformitate cu art. 225 Codul administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Instanța de apel deasemenea consideră nefondată pretenția reclamantului Irizan Stepan cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău să constituie Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliul municipal Chișinău, din motiv că această solicitare ține nemijlocit de către activitatea autorității publice în special referindu-se la oportunitate, pe care o are exclusiv autoritatea publică locală și în cazul dat ar prezenta o imixtiune nejustificată în activitatea Consiliului municipal Chișinău în obligarea constituirii Comisiei consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliul municipal Chișinău.

Cu referire la solicitarea reclamantului, de a obliga Consiliul municipal Chișinău să acorde spațiul locativ social în mun. Chișinău ultimului, instanța de apel reține următoarele.

La 12 iunie 2023 sub nr.11-04-1586 reclamantul Irizan Stepan s-a adresat Președintelui R. Moldova, Prim-ministrului al R. Moldova și Ministerului Muncii și Protecție Sociale cu cerere în care a invocat că „adresările sale neordinare către organele publice locale mun. Chișinău cât și la Guvernul RM, Parlamentul RM toate petițiile fiind examinate superficial fără ca să-l ajute în alocarea spațiului locativ social. Din 26 noiembrie 2006 se află în rând de a i se acorda spațiu locativ social, etc.. Reieșind din cele menționate mai sus, solicitând ca de urgență să i se soluționeze problema cu spațiu locativ social și cu acordarea lui”. (f.6 dosarul administrativ)

La 12 iunie 2023 Aparatul Președintelui Republicii Moldova cu nr.11-04-1586 a remis Consiliului municipal Chișinău în temeiul art.74 din Codul administrativ al

Republicii Moldova nr.116/2018, spre examinare petiția dlui Stepan Irizan nr. 16709 din 09.06.2023. (f.5 dosarul administrativ)

La 30 iunie 2023 Direcția generală locativ-comunală și amenajare a emis răspunsul cu nr.2945 la nr.1798 din 15 iunie 2023 și la nr.1960 din 27 iunie 2023 prin care a comunicat că „Direcția asistență socială sectorul Centru e examinat petiția cet. Irizan Stepan, viza de reședință pe str. Vlaicu Pîrcălab 13, ap. 3, adresată dnei Maia Sandu, Președintele Republicii Moldova, privind asigurarea cu spațiu locativ și vă comunică următoarele. În urma examinării cazului în teritoriu, s-a constatat că cet. Irizan temporar locuiește pe adresa sus menționată la o cunoștință. Stăpânul casei nu a permis accesul în locuință, astfel solicitantul a fost invitat în direcție. La data de 29.06.2023 cet. Irizan s-a prezentat în cadrul direcției. În discuție a menționat că, este persoană cu dizabilitate accentuată, fără domiciliu stabil, beneficiază de pensie în mărime de 2.400 lei, compensație pentru serviciile de transport – 80 lei lunar. Întru depășirea situației, i s-au recomandat: depunerea cererii privind stabilirea ajutorului material; la necesitate, acordarea ajutorului umanitar; serviciile Centrului de găzduire și orientare a persoanelor fără domiciliu stabil din str-la Haltei 2, de care cunoaște. Problema abordată în petiție, privind asigurarea cu spațiu locativ nu ține de competența DAS Centru”. (f.16 dosarul administrativ)

La 14 iulie 2023 Direcția generală locativ-comunală și amenajare a emis răspunsul cu nr.1-08/1-2959, 1-08/1-2507 la nr.11-04-1586, prin care a comunicat reclamantului că „Direcția generală locativ comunală și amenajare, a examinat petiția nr. 1-08/1-2507/2023, înregistrată în cadrul primăriei mun. Chișinău cu nr. 2-06/1-3827/2023, nota DGAMS cu nr. 1-08/1-2959/2023 și a informat că, asigurarea cu spațiu locativ din fondul municipal se efectuează în conformitate cu legislația locativă în vigoare. Legislația în vigoare stabilește modalitatea de asigurare cu locuințe sociale, care se atribuie în locațiune persoanelor sau familiilor luate la evidență în temeiul deciziei consiliului local (art. 9, alin. (1) și (2), Legea cu privire la locuințe nr. 75/2015). Locuințele sociale se transmit în locațiune persoanei sau familiei care pretinde la o asemenea locuință în localitatea în care are reședință sau domiciliu în baza încheierii unui contract de locațiune. Actualmente, condițiile de acordare a locuințelor sociale sunt stipulate în art. 10, alin (1) în baza Legii cu privire la locuințe nr. 75/2015 și în Regulamentul cu privire la evidență, modul de atribuire și folosire a locuințelor sociale aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 447/2017. La moment, Primăria mun. Chișinău nu dispune de locuințe sociale, totodată legislația în vigoare din domeniul locativ nu prevede alte modalități de asigurare cu locuințe proprietate publică. Concomitent, a informat că, cererile persoanelor care solicită locuințe sociale vor fi depuse după începerea activității Comisiei consultative pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău instituită în baza Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 4/8 din 13.12.2019 și nr. 6/12 din 16.06.2022. Prin urmare, în prezent alte facilități privind asigurarea cu spațiu locativ din fondul public, legislația locativă în vigoare, nu prevede. Totodată, s-a

comunicat că în municipiul Chișinău activează o instituție bugetară cu profil socio-medical, care acordă servicii de găzduire persoanelor fără adăpost - Centru de găzduire și orientare pentru persoanele fără domiciliu stabil (str-la Haltei, 2). Identificarea și referirea beneficiarilor în cadrul Centrului poate fi realizată de către asistentul social, organele de ordine publică, direcțiile teritoriale de asistență socială, instituțiile de drept și medicale, precum și la solicitarea directă a beneficiarului. Suplimentar a informat că, de către Direcția socială sectorul Centru, cet. Irizan Stepan i s-a adus la cunoștință modalitatea acordării formelor de asistență socială, prestate prin intermediul structurii teritoriale de asistență socială și care sunt criteriile de eligibilitate pentru stabilirea unui drept sau altul. (f.8 dosarul administrativ)

La 07 noiembrie 2023 reclamantul Irizan Stepan s-a adresat Primăriei mun. Chișinău cu cerere în care a invocat că, ținând cont că petițiile de problema spațiului locativ au fost examinate în repetate rânduri de către autoritățile competente și că potrivit alin.(2) art. 3 din Legea, privind administrația publică locală nr.436/2006, din răspunsul primit de la DGLCA de șeful adjunct Dubița G. unde menționează precum că Primăria mun. Chișinău nu dispune de spațiu locativ social. Prin urmare, a menționat că a ținut o relație de prietenie cu Durhon Vladimir, care a locuit în locuință socială din str. Nicolae Dimo nr.11/3, ap.9, după decesul lui din 30 octombrie 2019, locuința socială este liberă pe adresa respectivă. Reieșind din cele expuse mai sus, a solicitat spațiu locativ social de pe str. Nicolae Dimo nr.11/3, ap.9”. (f.28 dosarul administrativ)

La 15 noiembrie 2023, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a emis răspunsul cu nr.1-08/1-4592 la nr.2-06/1-6923 prin care a comunicat reclamantului că Direcția generală locativ comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, a examinat petiția nr. 1-08/1-4592 din 09.11.2023, înregistrată în cadrul Primăriei mun. Chișinău cu nr. 2-06/1-6923 din 07.11.2023 și informează că, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, apartamentul nr. 9 din str. Nicolae Dimo, 11/3, cu numărul cadastral 0100424.185.01.009 constituie proprietate privată. De altă informație DGLCA nu dispune”. (f.31 din dosarul administrativ)

În conformitate cu art.4 Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, prin locuinţă proprietate publică se înțelege locuinţă aflată în proprietatea unităţilor administrativ-teritoriale sau a statului, care include totalitatea locuinţelor, şi anume: sociale, de serviciu, de manevră, locuinţe de tip hoteluri-azil şi cămin şi locuinţe cu statut special (de protocol). Prin locuință socială se înțelege locuință ce se atribuie în locațiune, în condițiile prezentei legi, categoriilor de persoane sau familiilor al căror venit lunar nu le permite achiziția sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței.

În sensul art. 9 alin. (1) Legea nr.75/2015, locuinţa socială se atribuie în locaţiune persoanei sau familiei care pretinde la o asemenea locuinţă în localitatea în care are reşedinţă sau domiciliu.

Potrivit art. 10 Legea nr.75/2015, (1) Locuinţa socială se atribuie în locaţiune persoanelor sau familiilor luate la evidenţă, al căror venit lunar pentru fiecare membru

al familiei nu depăşeşte salariul minim pe țară şi care întrunesc cumulativ următoarele condiţii obligatorii:

a) nu au în proprietate locuinţă în Republica Moldova şi peste hotarele ei, teren pentru construcţia de locuinţe sau casă de vacanță construită în întovărășirile pomicole, precum şi nu au înstrăinat o locuinţă în ultimii 5 ani în Republica Moldova;

b) nu au beneficiat din partea statului şi a autorităţilor administraţiei publice locale de credite preferenţiale şi susţinere exprimată prin materiale de construcţie sau prin asistenţă financiară;

c) nu au participat la privatizarea locuinţelor, loturilor pentru construcţie, terenurilor pomicole, caselor individuale în ultimii 5 ani;

şi una dintre următoarele condiţii suplimentare:

a) dispun, în fondul public de locuinţe, pentru fiecare membru al familiei de o suprafaţă locuibilă totală sub norma minimă stabilită pentru suprafaţa locuibilă totală a locuinţei sociale;

b) locuiesc într-o locuinţă din fondul public de locuinţe care nu corespunde exigenţelor tehnice şi sanitare stabilite pentru locuinţă, fapt confirmat printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat.

(2) De dreptul prioritar de a primi locuinţă socială în condiţiile alin. (1) dispun:

a) persoanele cu dizabilităţi severe care nu sînt angajate în câmpul muncii în legătură cu starea sănătăţii;

b) persoanele care îngrijesc minori cu dizabilităţi severe;

c) familiile tinere, în sensul Legii nr.215/2016 cu privire la tineret, care nu dispun de o locuinţă;

d) familiile în care s-au născut tripleţi, cvadrupleţi sau mai mulţi copii născuţi simultan;

e) copiii rămași fără ocrotire părintească și copiii rămași temporar fără ocrotire părintească, care au atins majoratul și nu au beneficiat de locuință din partea statului.

În temeiul pct. 28 Regulamentul cu privire la evidența, modul de atribuire și folosire a locuințelor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 447 din 19.06.2017, 28. Locuința socială se atribuie în locațiune persoanelor sau familiilor luate în evidență al căror venit lunar pentru fiecare membru al familiei nu depășește minimul de existență stabilit pe țară şi care întrunesc:

1) cumulativ următoarele condiții obligatorii:

a) nu au în proprietate locuință în Republica Moldova şi peste hotarele ei, teren pentru construcția de locuinţe, terenuri cu altă destinație sau casă construită în întovărășirile pomicole, precum şi nu au deținut în proprietate o locuință în ultimii 5 ani în Republica Moldova;

b) nu au beneficiat din partea statului şi a autorităţilor administrației publice locale de credite preferențiale pentru construcția sau procurarea locuinței şi susținere exprimată prin materiale de construcție sau prin asistenţă financiară;

c) nu au participat la privatizarea locuințelor, terenurilor pentru construcție şi a loturilor pomicole obținute anterior de la stat.

2) şi una dintre următoarele condiţii suplimentare:

a) dispun, în fondul public de locuinţe, pentru fiecare membru al familiei de o suprafaţă locuibilă totală sub norma minimă stabilită pentru suprafaţa locuibilă totală a locuinţei sociale;

b) locuiesc într-o locuinţă din fondul public de locuinţe care nu corespunde exigenţelor tehnice şi sanitare stabilite pentru locuinţă, fapt ce se confirmă printr-un raport tehnic eliberat de organul public abilitat;

c) prevederile pct. 28 nu se aplică în cazul persoanelor stipulate în pct. 63 din prezentul Regulament.

Prin decizia nr. 4/8 a Consiliului municipal Chișinău din 13 decembrie 2019 a fost instituită Comisia consultativă pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău. Propunerile comisiei asupra chestiunilor privind evidența persoanelor care solicită locuință socială și atribuirea locuințelor se examinează de către consiliul local/consiliul raional cu adoptarea unei decizii, ținând cont de spațiul locativ disponibil și de respectarea ordinii de succesiune stabilite.

Completul a stabilit indubitabil faptul că, la moment, Primăria mun. Chișinău nu dispune de locuințe sociale, iar legislația în vigoare din domeniul locativ nu prevede alte modalități de asigurare cu locuințe proprietate publică și că cererile persoanelor care solicită locuințe sociale vor fi depuse după începerea activității Comisiei consultative pentru domeniul locuințelor a Consiliului municipal Chișinău instituită în baza Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 4/8 din 13.12.2019 și nr. 6/12 din 16.06.2022.

În acest context, în prezent alte facilități privind asigurarea cu spațiu locativ din fondul public, legislația locativă în vigoare, nu prevede. Astfel, asigurarea cu locuință socială va fi posibilă în dependență de spațiu locativ cu statut de locuință socială deținut în municipiul Chișinău și cu respectarea ordinii de succesiune stabilite, având drept scop echitatea și protejarea drepturilor tuturor cetățenilor.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt ale cauzei și normele legale expuse supra, corect a stabilit prima instanță că, la caz, nu sunt întrunite temeiurile cu privire la satisfacerea cerințelor reclamantului, întrucât activitatea administrativă desfășurată de autoritatea publică pârâtă s-a realizat cu respectarea limitelor prevăzute de lege.

Instanța de apel notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

Deasemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelantul utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Irizan Stepan şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Apelul declarat de Irizan Stepan, se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2024.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei